

REGIONAL utbildningsstrategi 2013 - 2020

Förslag 2013-10-24

Världen

Sverige

EU

Härnösands
kommun

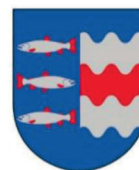
Kramfors
med Höga Kusten

Sollefteå
kommun

SUNDSVALLS
KOMMUN

TIMRÅ KOMMUN

Ånge kommun

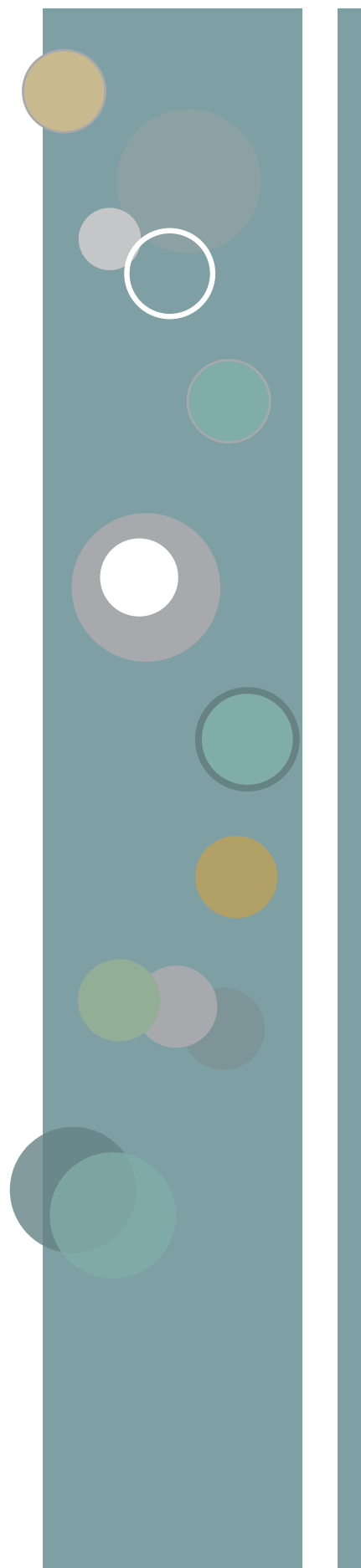

ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN

Innehållsförteckning

Regional utbildningsstrategi 2013-2020.....	4
Omvärld och utmaningar med siktet framåt 2020.....	4
Vision	4
Riktlinjer	4
Resultatmål.....	5
Indikationer kundnytta/medborgarnytta.....	5
Omfattning	5
Metoder.....	5
1. Tydlig målgruppsfokusering	6
2. Samverkansavtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar	6
3. Samverkan mellan kommunerna	6
4. Plattform för regionalt lärande med andra aktörer inom regionen.....	6
5. Arena för innovation.....	7
Plan för aktiviteter inom regional utbildningssamverkan för 2014, 2015.....	8
1. Plattform för regionalt lärande	8
2. Grundskolan.....	9
3. Samverkan utbildning och näringsliv	10
4. Gymnasiesamverkan	10
Bilaga	11

Regional utbildningsstrategi 2013 – 2020

Omvärld och utmaningar med siktet framåt år 2020

”I vår omvärld sker allt snabbare förändringar i näringsliv och samhälle. Det sker genom globalisering, pågående tekniksprång, urbanisering, miljö- och klimatpåverkan samt ökad individualisering av ansvar och initiativ. De demografiska förhållandena visar på en åldrande befolkning och svag befolkningstillväxt hos oss liksom i många av Europas regioner. Ingen del av Västernorrland undgår att beröras av de möjligheter och hot som denna utveckling representerar. Hur länet kommer att lyckas utifrån sina givna förutsättningar beror på vår anpassningsförmåga, vår kapacitet att se möjligheter i det nya och hur vi kan samverka i gamla och nya kombinationer”. (Regional utvecklingsstrategi i Västernorrland 2011 – 2014, kortversion sida 3).

Sverige har varit ett land som har placerat sig i den internationella toppen när det gäller elevers skolframgångar. Så är det inte längre och vi särskiljer oss i internationella undersökningar (Pisa, Perls, Timss) genom att ha betydande skillnader mellan flickors och pojkars resultat, mellan elever från olika samhällsklasser och elever med migrationsbakgrund. Kön, social bakgrund och föräldrars utbildningsnivå har stor inverkan på elevers framgångar i skolan idag och skillnaderna har ökat de senaste 4 åren.

Den regionala utbildningsstrategin innebär det långsiktiga tillvägagångssätt som parterna i ett regionalt partnerskap använder för att uppnå de övergripande mål som bidrar till regionens utvecklingsstrategi, RUS. Den baseras på fakta om omvärldens utveckling och regionens framtidsbehov och fokuserar på nyttan för medborgarna.

Vision

I Västernorrland finns de bäst utbildade medborgarna. Det skapar tillväxt, innovation och förnyelse. Utbildningen i länet stimulerar nytänkande, innovationskraft, attraktion och framtidstro. Det ger unga kunskap, lust och motivation att stanna i länet eller att flytta hit. Västernorrland är ett utbildningslän.

Vi arbetar med samsyn, samverkan och samarbete i länet för att uppnå detta.

Riktlinjer

Framtida utmaningar i regionen är att ge alla barn och elever de bästa möjliga förutsättningarna att utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål. I allt arbete beaktas särskilt barn-, jämställdhets- och mångfaldsperspektivet. Det är också av viktigt att fokusera på behovet av framtida kompetenser.

- Arbetet ska inriktas på nuvarande och kommande nytta för målgrupperna barn, elever och studerande i Västernorrland.
- Det engagerade ledarskapet i denna samverkan säkrar att strategin blir till mål och handlingsplaner. Processarbetet sker enligt överenskommelser och avtal mellan kommunerna.
- Engagerat och kompetent medarbetarskap ger de bästa förutsättningarna för lärande, hälsa och måloppfyllelse för målgrupperna.
- Vi har ett långsiktigt perspektiv i våra processer genom att aktivt medverka till att länets utvecklingsmål uppnås. Besluten ska baseras på fakta i form av statistik och analyser, trendkunskaper och behov.
- Allas delaktighet innebär att tillvarata målgruppernas delaktighet i arbetet. Genom öppenhet och generositet får vi tillgång till varandras spjutspetskunskaper och goda exempel från kommunerna samt mellan olika skolformer.
- Processorientering i form av gemensamma utvecklingsuppdrag vars resultat följs upp, utvärderas och införs i de enskilda kommunerna.
- Regionsamverkan innebär att vi utöver lagar och förordningar inom utbildningsområdet också ser att våra processer och tjänster är delar av en större helhet. Vi kraftsamlar och medverkar till utvecklingen av individer, regionen och landet.
- Genom ständiga förbättringar arbetar vi metodiskt med förnyelse. Vi skapar en kultur som stimulerar nya idéer, kreativitet och lärande i regionen.

Resultatmål

- Alla elever i grundskolan når målet minst betyget E i alla ämnen.
- Alla nationella gymnasieprogram finns tillgängliga i länet.
- Det är en integrerad samverkan mellan utbildning och näringsliv i länet.
- Genomsnittligt meritvärde för betygen i grundskolan ökar.

Indikatorer

- Kontakten utbildning – arbetsliv är grunden för all utbildning i förskola tom gymnasium/vuxenutbildning.

Grundskola

- Elevernas arbetsro, trygghet och lust att lära.
- Andel elever som har uppnått grundläggande kunskaper i årskurs 3 i läsa, skriva och matematik.
- Andel elever i årskurs 9 som har nått målen i alla ämnen.
- Genomsnittligt meritvärde i grundskolan, årskurs 9.
- Unga har tillgång till alla gymnasieprogram i länet.

Gymnasium

- Elevernas arbetsro, trygghet och lust att lära.
- Andel elever som är behöriga till gymnasieprogram.
- Genomsnittlig betygspoäng i gymnasiet.
- Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola.
- Andel elever med slutbetyg efter fyra år, gymnasiet.

Studier och arbete för vuxna

- Andel som fortsätter sina studier inom universitet/högskola i länet.
- Andel som får arbete efter yrkesexamen i länet.
- Andelen kursdeltagare som slutför kurs i huvudmannens skolor på gymnasial nivå (Komvux).
- Andelen kursdeltagare som slutför kurs i huvudmannens skolor på grundläggande nivå (Komvux).

Omfattning

Utbildningsstrategin omfattar skolformerna:

- kulturskola,
- förskola,
- fritidshem,
- grundskola, grundsärskola,
- gymnasieskola, gymnasiesärskola
- vuxenutbildning

Både kommunala och fristående utbildningsanordnare i länets kommuner omfattas.

Metoder

Målet är att skapa utbildning som är framgångsrik för barn/elever/studerande och för regionens framtid. Vi skapar tillsammans framgång och framtid i regionen!

Genom vår systematiska och konkreta samverkan bidrar vi till framtid, kvalitet och framgång i vår region. I vår samverkan bidrar alla parter med engagemang och vilja för att skapa förutsättningar för bästa kvalitet. Nyttan för barn, elever och studerande i regionen är fokus för vår samverkan.

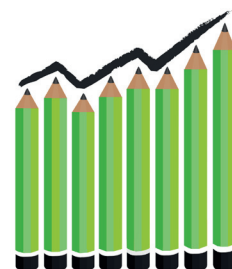
Våra metoder i utbildningsstrategin utgår ifrån;

1. Länets vision; "Ett stolt Västernorrland – med funktion och attraktivitet". Arbetet för att förverkliga målen beskrivs i fyra fokusområden med specifika inriktningsmål: Människan som drivkraft, kompetens som drivkraft, innovationsförmåga som drivkraft samt tillgänglighet och infrastruktur som drivkraft (Regional utvecklingsplan, RUS).

2. RUN:s vision; "Regionen är ledande inom skolutveckling genom ständigt pågående utvecklingsarbete riktat för en utvecklad, symbiotisk samverkan mellan vetenskap och beprövad verksamhet" (Vision för Mittuniversitetets regionala utvecklingsnätverk, RUN).

Metoderna för den regionala samverkan baseras på hörnstenarna:

- regionens framtidsbehov för tillväxt och attraktivitet och omvärldens utveckling
- kraftsamling genom regional samverkan
- utbildning är den enskilt viktigaste utvecklingsfaktorn i regionen
- nyttan för medborgarna.

1. Tydlig målgruppsfokusering

Den primära målgruppen för samverkan är barn i förskolan, elever i grundskolan och gymnasieskolan, antal elever i Kulturskolan, elever i särskolan och studerande i Vuxenutbildningen i regionen. Den sekundära målgruppen är pedagoger och skolledare.

Målet är att skapa utbildning som ger framgång för barn/elever/studerande och för regionens framtid. Särskild uppmärksamhet ska riktas på utbildning till barn/elever med invandrabakgrund och barn till föräldrar med enbart grundskoleutbildning.

2. Samverkansavtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar

Den regionala samverkan regleras i skriftliga avtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar. Det kan avse pedagogiska utvecklingsarbeten, gemensamma rutiner, finansiering och spelregler.

3. Samverkan mellan kommunerna

Kommunerna i den regionala samverkan arbetar gemensamt fram och beslutar om de områden som är till nytta för målgruppen. Det gemensamma synsättet är att regionens framtid ska stärkas i förhållande till omvärlden. Metoden är samverkan inom utbildningssystemet och i samspel med omvärlden. Regionen som helhet utgör ett större underlag än varje enskild kommun. Det ger bredd, djup och kvalitet i olika former inom utbildningssystemet.

Samverkan bygger på ett gemensamt synsätt och stor öppenhet mot varandra inom regionen och mot omvärldens utveckling och behov. Det gemensamma synsättet visas genom att aktörerna accepterar och genomför arbete som stärker samverkan. Man prioriterar vinster för regionens helhet före de enskilda delarna.

Det kan konkret ta sig formen av att skapa olika gemensamma serviceinsatser som görs tillgängliga för hela regionen. Det är till exempel AV-Media, ESA (Entreprenörskap, skola och arbetsliv), modersmålsundervisning och gymnasiesamverkan. Utifrån olika behov kan fler sådana gemensamma serviceinsatser skapas.

4. Plattform för regionalt lärande med andra aktörer inom regionen

Verksamheterna behöver ständigt lära mer, skapa modeller och utveckla det pedagogiska arbetet för att bli bättre på att anordna lärandet för målgruppen. Det kan konkret innebära att driva olika nätverk och olika utvecklingsarbeten inom regionen, skapa hållbara och effektiva modeller som blir tillgängliga för alla samverkansaktörer. Det kan vara pedagoger, rektorer, studie- och yrkesvägledare, myndigheter och näringslivsföreträdare. Andra medverkande kan vara Mittuniversitet genom RUN, Kommunförbundet, ideella organisationer, branschråd för olika yrkesområden, myndigheter, näringslivsorganisationer/arbetsgivareorganisationer såsom Företagarna, Svenskt Näringsliv, Almega, Agera, Vinnets och arbetslivet i övrigt.

Syftet med plattformen är att

- tillvarata, utveckla och sprida spjutspektskunskap inom regionen
- snabbt fånga upp kunskap om trender och möjligheter inom branscher/arbetslivet
- använda vetenskap för att utveckla metoder och förhållningssätt i utbildning med hög kvalitet.
- tillföra fakta i form av gemensam statistik och analys.

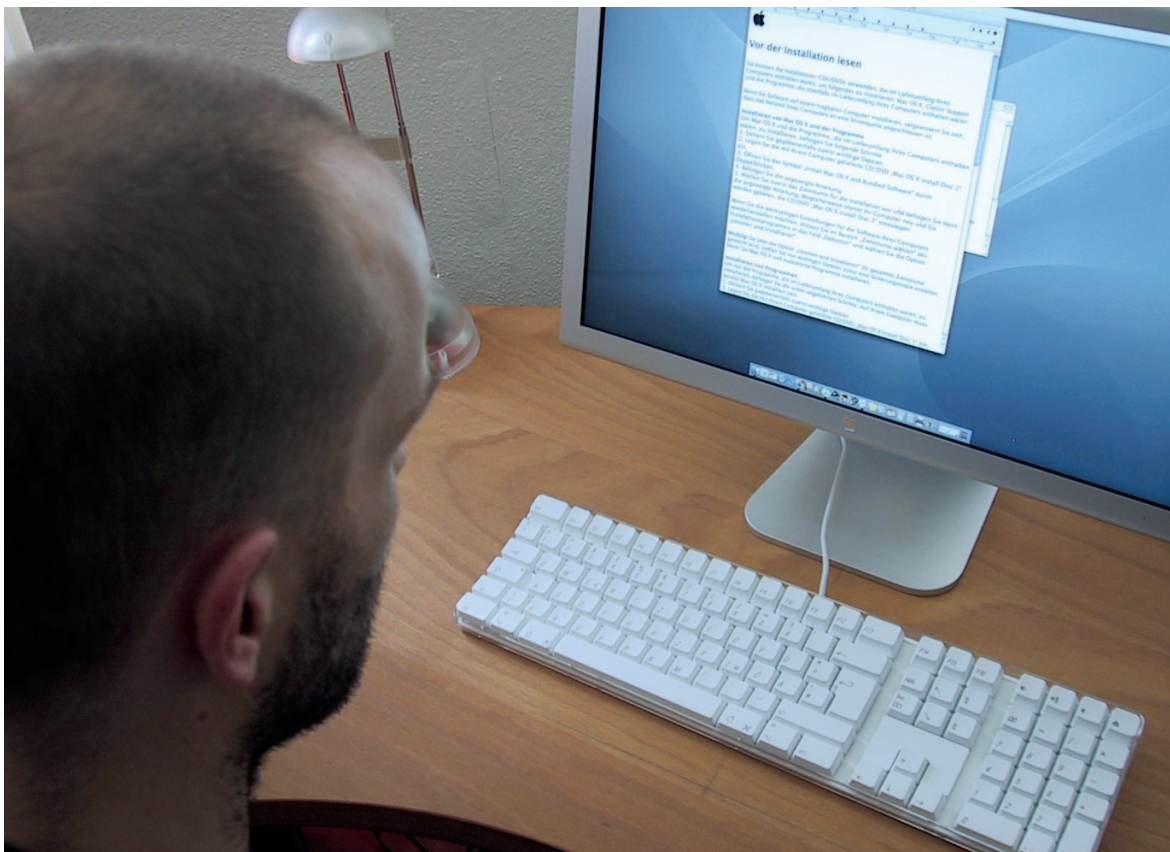
Ett konkret exempel är collegesamverkan inom vård respektive teknik. Särskilda områden att uppmärksamma är studie- och yrkesvägledning, pedagogisk grundsyn och teknik som verktyg för lärandet, utomeuropeiskt föddas behov, genusperspektivet, entreprenörskap och entreprenöriellt lärande, innovationsförmåga, företagande och internationalisering.

5. Arena för innovation

Kommunerna är ett system i sig för att stimulera nytänkande och innovationer i utbildningsverksamheten. Det påverkar hur lärandet genomförs så att det blir framgångsrikt för målgruppen.

De snabba omvärldsförändringarna ger konsekvenser för bland annat arbetsmarknad, människors livsstil och värderingar, rörligheten inom och utom landet. Det skapar också löpande behov av att utveckla och förnya inom utbildningssystemet, för att skapa framgångar för nuvarande och kommande målgrupper.

Den regionala samverkan skapar förutsättningar för att gemensamt anta denna utmaning. Vi ska stärka både individers och hela regionens framtid i förhållande till omvärlden.

Plan för aktiviteter inom regional utbildningssamverkan för år 2014 och år 2015

Metoderna för den regionala samverkan baseras på hörnstenarna:

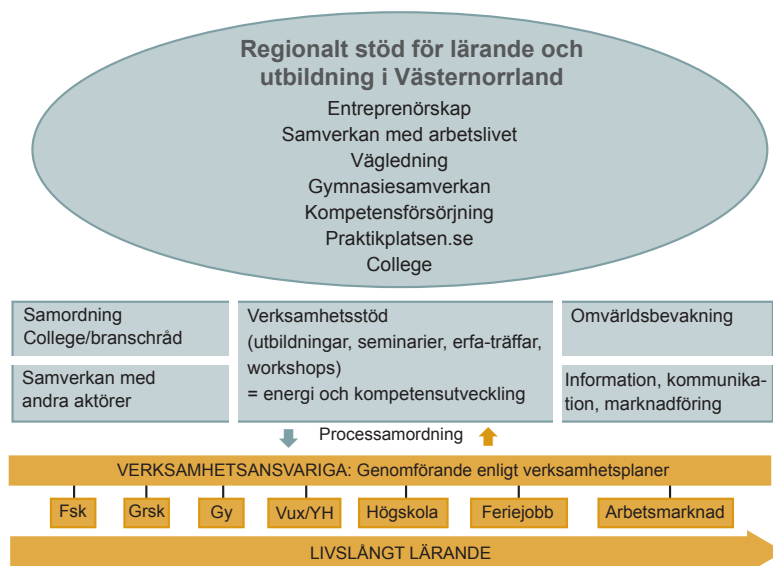
- regionens framtidsbehov för tillväxt och attraktivitet och omvärldens utveckling
- kraftsamling genom regional samverkan
- utbildning är den enskilt viktigaste utvecklingsfaktorn i regionen
- nyttan för medborgare.

Aktiviteterna grundar sig på dessa hörnstenar, och de prioriteringar som skolpresidiet har gjort för 2014 är följande:

1. Plattform för regionalt lärande

Anordna en **regional plattform** för samordning och kvalitetssäkring av ett systematiskt utvecklingsarbete. Utgångspunkten är de prioriterade områdena. Ett utvecklingsområde är en gemensam IT-baserad lärplattform. Den ska tillgodose olika sorts behov inom administration och pedagogisk verksamhet.

Den regionala plattformens processansvariga ansvarar för uppföljning utifrån det regionala perspektivet enligt uppdrag från skolpresidiet. Underlagen till uppföljningsarbetet tillförs löpande genom regelbundna möten med en regional arbetsgrupp. Kommunernas verksamhetsansvariga utser representanter till den regionala arbetsgruppen.

2. Grundskolan

Ett samordnat fokus och utvecklingsarbete skapas för att öka grundskolans måluppfyllelse, i länet. Den innefattar både andelen elever med minst betyget E och det genomsnittliga meritvärdet. Genomförandet bygger på analys, vetenskap och beprövad erfarenhet.

f a k t a r u t a

Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag dvs. att skolan ska anordna utbildningen och lärandet så att den är likvärdig oavsett etnicitet, klass och kön. Jämförande statistik visar att länets alla kommuner behöver arbeta ytterligare med alla de tre perspektiven i lärandet. Det är helt avgörande för att öka andelen elever som når målen i grundskolan och gymnasieskolan. (Skolinspektionen på seminarium 18/9 2013 för länets skolhuvudmän, se bilaga).

Universtietskanslerämbetet, UKÄ, har nyligen presenterat en analys över hur stor andel av ungdomarna som går vidare till högre studier; de så kallade övergångsfrekvenserna. Det man mäter är hur många i en viss ungdomskull som vid olika åldrar påbörjat högskolestudier. Den siffra som oftast brukar kommuniceras är hur stor andel av 24-åringarna som påbörjat högre studier.

I riket har 43,7 procent av 24-åringarna påbörjat högre studier 2012. Det är stora skillnader mellan könen: 51,5 % av kvinnorna och 36,4 % av männen. Siffrorna är rätt så stabila över åren. I Jämtland är det 37,7 procent och i Västernorrland 40,6. Det är dessutom stora skillnader mellan olika kommuner inom länen. Det är en stor utvecklingsfråga för våra län. I de relativt sett lägre övergångsfrekvenserna ligger också en långsiktig effekt vad gäller befolkningens utbildningsnivå som i och för sig ökar men i långsammare takt i våra län. Skillnaderna inom landet blir med andra ord större vad gäller utbildningsnivån.

3. Samverkan utbildning och näringsliv

Genomföra en systematisk kvalitetssäkring av samverkan utbildning och näringsliv. Den avser till exempel

- studie- och yrkesvägledning
- målgruppernas kunskaper om ett modernt och framtida arbetsliv och företagande
- tillgången på praktik och platser för utbildning inom regionens näringsliv, till exempel Prao i grundskolan, APL = arbetsplatsförlagt lärande i gymnasiet och LIA= lärande i arbetslivet.
- collegesamverkan
- Praktikplatsen.se är en webbportal som länets kommuner gemensamt utprovat i projektet ESA (Entreprenörskap Skola Arbetsliv) under perioden 2010-2013. Projektet upphör i december 2013 och resultaten ska införas i respektive kommun från och med januari 2014. Fortsatt drift och utveckling av webbportalen kräver en organisation med systemägare som ansvarar för, förvaltar och utvecklar programvara och rutiner tillsammans med användare och distributör. En sådan organisation för ägande, förvaltning och utveckling av webbportalen Praktikplatsen.se upprättas gemensamt för regionen.

Faktaruta - Praktikplatsen.se

En webbaserad mötesplats för utbildning, arbetsmarknad och arbetsliv.

- Samordning av praktikplatser för grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, högskola, arbetsmarknadspraktik samt feriearbete.
- Administrativt stöd och pedagogiskt hjälpmedel.
- Överblick över flödet av praktikanter på olika arbetsplatser i regionen.
- Statistik utifrån behov och tillgänglighet för samtliga praktikplatser i hela utbildningssystemet.

4. Gymnasiesamverkan

Kommunerna i regionen har slutit avtal angående **gymnasiesamverkan**. Det har hittills resulterat i att alla sökande till gymnasiet kan välja program i valfri kommun inom samverkansområdet på samma antagningsvillkor som de som bor i kommunen.

För år 2014 är målet att utarbeta ett samordnat programutbud så att alla gymnasieprogram finns tillgängliga i regionen för de unga och marknadsföra detta till målgruppen.

Faktaruta - Regional gymnasiesamverkan

Från och med 2011 ingår samtliga kommuner (utom Timrå) i Västernorrland i ett samverkansavtal för de kommunala gymnasieskolorna. Det har resulterat i samverkan om antagningsadministration, gemensamma sammanställningar av antalet utbildningsplatser och antalet sökande till dem, samverkan mellan några av kommunerna angående kompetensutveckling samt också samverkan om genomförande av några gymnasieprogram. Syftet med avtalet är att:

1. alla sökande blir mottagna till samtliga kommunens nationella program på samma villkor som den anordnande kommunens egna elever (mottagna som sökande i första hand).
2. ge incitament till en fortsatt utveckling och samplanering av utbud och dimensionering av gymnasieutbildningar i länet.
3. stimulera kommunerna att i samverkan erbjuda alla nationella program och inriktningar.
4. gemensamt stödja och utveckla sådana utbildningar som bedöms vara strategiskt viktiga för länets utveckling.
5. underlätta kontakter med respektive branschorganisation som gärna ser programutvecklingen i ett länsperspektiv.
6. tillsammans utveckla samarbetet med regionens högskolor och universitet.

Aktuell statistik för utbildning i Västernorrland

- Skolans kompensatoriska uppdrag – och arbetet med särskilt stöd

(materialet hämtat från MIUN/RUN och Skolinspektionens seminarium med politiker och skolchefer i länet 18 september 2013)

Utbildningen ska kompensera

"I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen." (1 kap. 4 § skollagen).

I propositionen till lagen nämns att syftet med denna paragraf är att uppmärksamma professionens och huvudmännens ansvar att vid resursfördelning, organisation och val av metoder och arbetssätt anpassa verksamheten utifrån elevernas skilda behov och förutsättningar.

Särskilt stöd som det ska fungera

Uppmärksamma	Anmälningsplikt till rektorn eller delegat.
Utreda	Huvudregeln är samråd med elevhälsa.
Dokumentera	Beslut om åtgärdsprogram eller inte. Utforma åtgärdsprogram.
Åtgärda	Åtgärderna ska utgå från behoven och ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå kunskapskraven.
Uppföljning/utvärdering	Avslutat åtgärdsprogram, reviderat åtgärdsprogram eller fortsatt samma åtgärdsprogram?

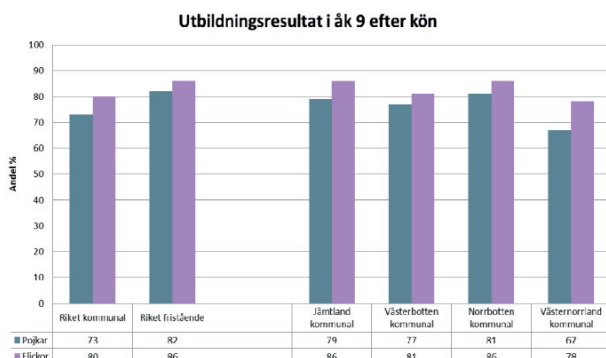
Framgångsfaktorer – för goda kunskapsresultat

- Läraren i klassrummet och dennes kompetens
- Arbetet med särskilt stöd
- Elevens och föräldrars reella delaktighet
- Elevsyn, höga förväntningar på elever
- Goda lärandemiljöer
- Modersmålsundervisning, modersmålsstöd, studiehandledning
- Resurser har betydelse, särskilt tidigt i utbildningen och för socioekonomiskt svaga grupper (förskola och fritidshem)

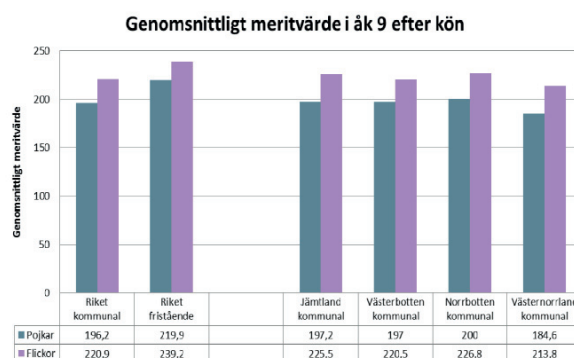

Resultat av skolans kompensatoriska uppdrag Grundskolans årskurs 9, läsåret 2011/12

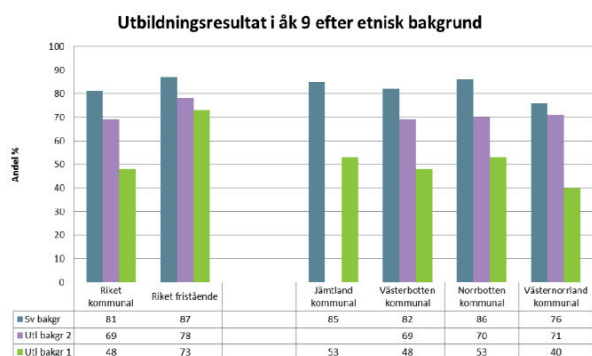
Andel elever som nått målen i alla ämnen efter kön
läsåret 2011/12

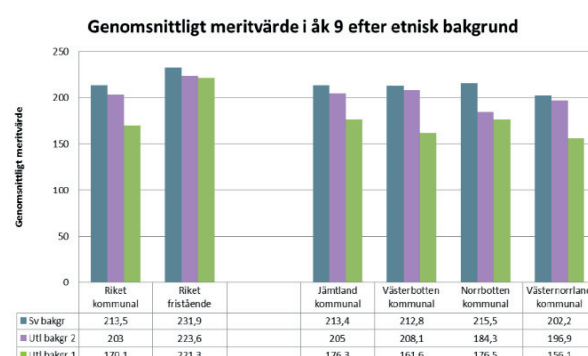
Genomsnittligt meritvärde efter kön
läsåret 2011/12

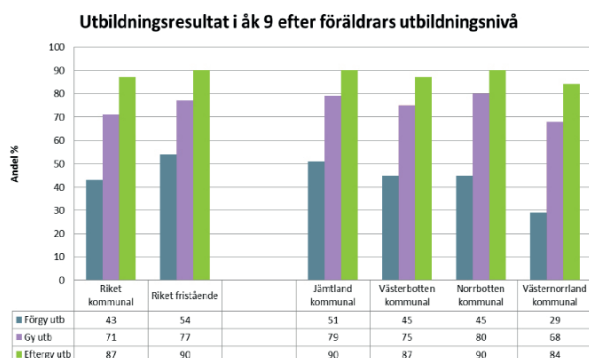
Andel elever som nått målen i alla ämnen efter etnisk bakgrund
läsåret 2011/12

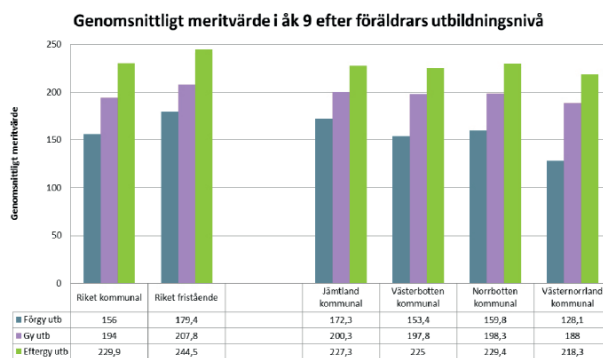
Genomsnittligt meritvärde efter etnisk
bakgrund läsåret 2011/12

Andel elever som nått målen i alla ämnen efter föräldrars utbildningsnivå
läsåret 2011/12

Genomsnittligt meritvärde efter föräldrars utbildningsnivå
läsåret 2011/12

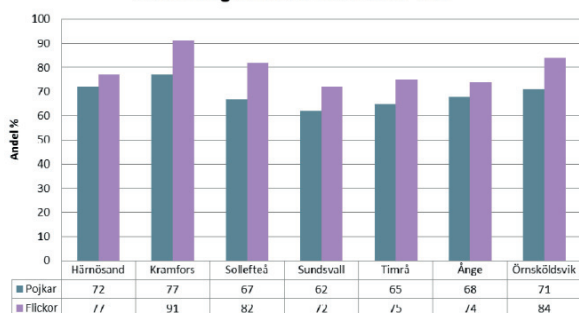
Kommunresultat för Västernorrlands län

Resultaten avser kommunal verksamhet uppdelat på kön, etnisk bakgrund och föräldrars utbildningsnivå.

Utländsk bakgrund 1= Födda utomlands. Utländsk bakgrund 2= Född i Sverige.

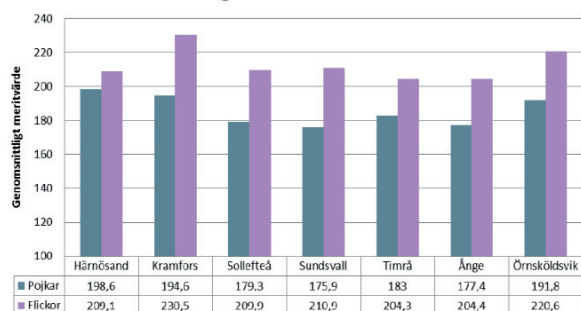
Andel elever som nått målen i alla ämnen efter kön läsåret 2011/12

Utbildningsresultat i år 9 efter kön

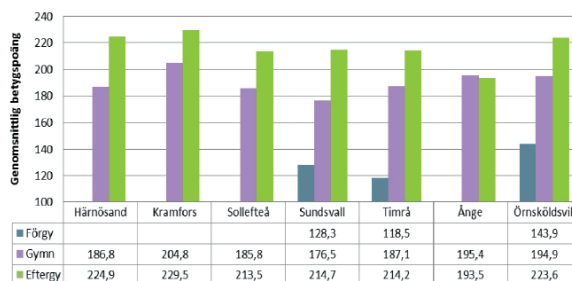
Genomsnittligt meritvärde efter kön läsåret 2011/12

Utbildningsresultat i år 9 efter kön

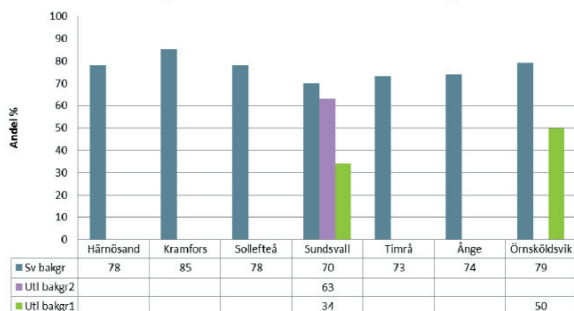
Genomsnittligt meritvärde efter föräldrars utbildningsnivå läsåret 2011/12

Utbildningsresultat i år 9 efter föräldrars utbildningsnivå

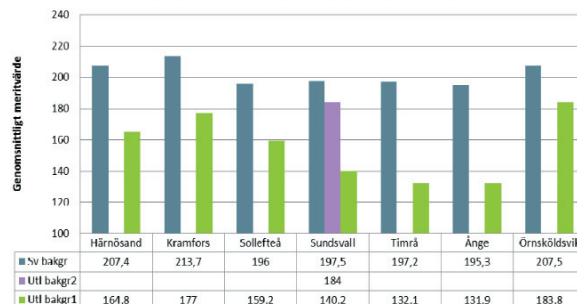
Andel elever som nått målen i alla ämnen efter etnisk bakgrund läsåret 2011/12

Utbildningsresultat i år 9 efter etnisk bakgrund

Genomsnittligt meritvärde efter etnisk bakgrund läsåret 2011/12

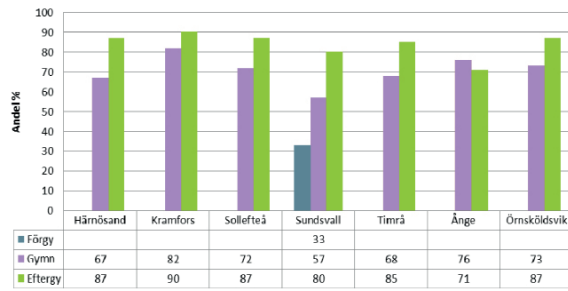
Utbildningsresultat i år 9 efter etnisk bakgrund

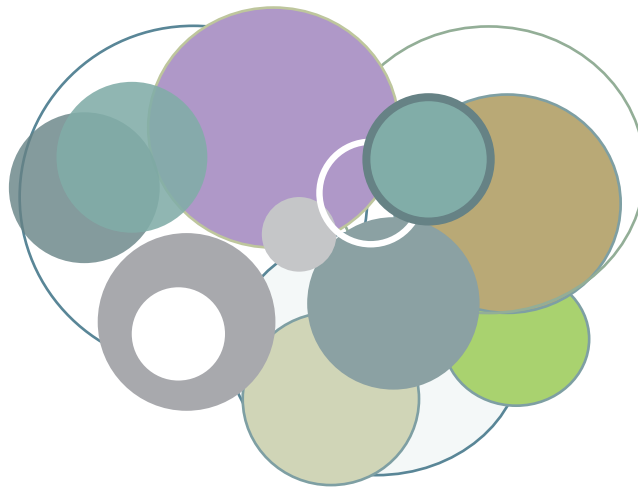
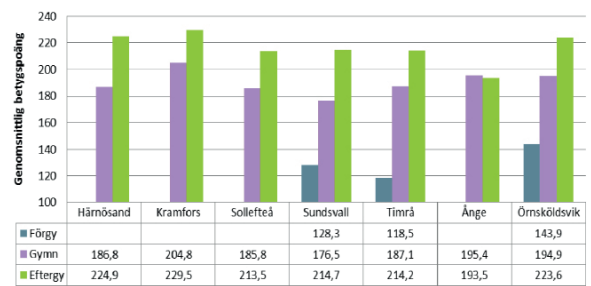
Andel elever som nått målen i alla ämnen efter föräldrars utbildningsnivå läsåret 2011/12

Genomsnittligt meritvärde efter föräldrars utbildningsnivå läsåret 2011/12

Utbildningsresultat i åk 9 efter föräldrars utbildningsnivå

Utbildningsresultat i åk 9 efter föräldrars utbildningsnivå

Noteringar

A series of 20 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for taking notes.

Härnösands
kommun

Kramfors
med Höga Kusten

Sollefteå
kommun

SUNDSVALLS
KOMMUN

TIMRÅ KOMMUN

Ånge kommun

ÖRNSKÖLDSEVIKS KOMMUN

